

עשרה יוחסין פרק רביעי קידושין

עה.

עין משפט
נר מצוה

בז א מיי פייט מהל'
איסורי ביאה ה' כג
סנה לאין קנש טושיע'
ה'ע' פ' ב טע' ה ונעור
ז':
בז ב מיי ש פיי' הלה
ח סנה לאין קנש
טושיע' ה'ע' פ' ד טע'ן
פ':
ג מיי ש ה' י' טושיע'
ה'ע' פ' ו טע' ז':
בז ד מיי ש ה' י' טושיע'
ה'ע' פ' ד טע'ן
טושיע' ה'ע' פ' ד טע'ן
טושיע' ה'ע' פ' ד טע'ן
טושיע' ה'ע' פ' ד טע'ן

תורה אור השלם

1. בניין אשר יקרו להם
דור שלישי יבא להם
בקהל יי' דברים כג ט

הנהגות הב"ח

(א) ר"ש ד"ה אלמנה וכו'
ספק ספיקא. י"ב ע"ש
בכמות נזק דור אחר על
ספק ספיקא:

מוסף תוספות

א. הקהל כו' וסד דאמר
גר נושא ממורת. שלמי.
משום דקים ליה להלמודא
דרי' אלעזר שרי גר
בממורת וכו' שבספק
ממורת. מוס' ה"ל"ש. ועי'
מוס' מ"ד ע"ד פירוט.

תוס' ר"י הזקן

הכל מודים. הני תנאי
לדעיל. אלמנת עישה.
פ"ר"ש מי שהיא אלמנה
מיאש שהיה כעיסה
ספק מרומעת כך בעלה
הוא ספק חלול. והר"ם
פירש בקדושה פ"ט
מיאסורי ביאה [כ"ב]
שנתערב במשפחה ספק
חלל או ספק נתן
או ספק ממזר. והמשל
משפחה זו (כמשפחה)
[כעיסה] שנתערבה
חלקיה כשנילוש הקמה,
ופירש ספק ספקא שמה
זו אלמנת אורו ספק שמה
אינה אלמנת, ואת"ל
שהיא אלמנתו שמה לא
היה חלל או ממזר. ופסק
דמותרת (כרשב"ג כ"ח)
פ"ק דכתובות. והב"ב
ספקא [בעלת] היה ספק
והיא באה מכחו לפיכך
נקרא ספק ספקא. חלל
שונה. בבביתא דערשה
יחסין ותני דכל האסורין
לבא בקהל מותרים
לבא זה בזה. (ג) ממזר
ודאי בספק. [כדאמרין]
ביבמות [פרק החולין לו,
א]. [ארוסה שיעבירה.
ביבמות] פרק אלמנה
(סו, ב). ושם ביארונה
יפה.

ושניהם לא למדוה אלא מב"ג בא"מנה. ור"ם מאי קאמר
למדוה מב"ג והא עיקר דרשה נפקא לן צ"פ אלמנה
לכה"ג (ביבמות דף טח.) ממי תהיה לזיש זרי' דכיון שנבעלה לפסול לה
פסלה וי"ל דה"ק דלא תיקשי להו מכה"ג צאלמנה דמצינו למילף מיניה
למר דלאש' ליה ולמר דלאש' ליה
כדמפרש גמרא בסמוך וכן לר"ן
לומר דריש' מסכת נדה (דף ג.) גבי
שניהם לא למדוה אלא מסוטה:
ובור"ן מותרין לבא זה בזה. ור"ם
מאי וכולן ופי' בקונטרס
כל האסורין מותרין לבא זה בזה קשה
לר"י דמי' כל האסורין קמני ונראה
לר"י דמ"ש דכל אחד ואחד מותר
במינו והיינו דלא כרבי אלעזר
דמתניתין לדלידה ספיקון ספיקון
אסור עוד יש לומר ומותרין לבא זה
בזה כסדר דמתני' ונראה דהלכה
כרבי אלעזר דהא רב פסיק כותמיה
והלכה כרבי זאב"ר גבי שמואל'
ועוד דרשב"ג נמי כשר להלכה כרבי
אלעזר בפרק החולין (ביבמות דף לז.)
גבי ספק בן ט' לראשון ובן ז'
לאחרון והלכה כרשב"ג: בות"י לא
ישא בות"י. ור"ם ה"לך מוסקפ' מ"ט
והא רבי (א) אלעזר גופיה קאמר
במתניתין (לעיל דף עז.) דספיקון
בספיקון אסור וכתיב הוא מן
הספיקות כדמנן במתניתין ונראה
להר"ם דהכי פירושו שהרי אם
שניהם ממזרים היתר גמור הוא
ואפילו אם אחד ממזר (ב) והאחד אינו
ממזר מכל מקום גר הוא ומותר
בממורת* ולא דמי לשאר ספיקות
דמתניתין דשמוקי ואסופי:
ורבי

כל שאתה נושא בתו אתה נושא אלמנתו
ובל שאי אתה נושא בתו אי אתה נושא
אלמנתו (א) מאי איכא בין תנא קמא ובין ר'
יוסי א"ר יוחנן מצרי שני איכא ביניהו ושניהם
לא למדוה אלא מכה"ג גדול באלמנה דתנא
קמא סבר כי כהן גדול באלמנה מה כהן
גדול באלמנה שביאתו בעבירה ופוסל בה
אף כל שביאתו בעבירה פוסל ורבי יוסי
סבר כי כ"ג באלמנה מה כ"ג באלמנה
שזרעו פסול ופוסל אף כל שזרעו פסול פוסל
לאפוקי מצרי שני שאין זרעו פסול דאמר
קרא יבנים אשר יולדו להם דור שלישי יבא
להם בקהל ה' רשב"ג אומר כל שאתה
נושא בתו אתה נושא אלמנתו וכל שאי אתה
נושא את בתו אי אתה נושא אלמנתו מאי
איכא בין ר' יוסי לרשב"ג אמר עולא גר
עמוני ומואבי איכא ביניהו ושניהם לא
למדוה אלא מכה"ג גדול באלמנה דר' יוסי
סבר כי כ"ג באלמנה מה כהן גדול באלמנה
שזרעו פסול ופוסל אף כל שזרעו פסול פוסל
ורשב"ג ככהן גדול באלמנה מה כ"ג באלמנה
שכל זרעו פסול אף כל שכל זרעו פסול
אפילו נקבות לאפוקי גר עמוני ומואבי
דנקבות הוו כשרות לבא בקהל (ב) דאמר מר
עמוני ולא עמונית מואבי ולא מואבית אמר
רב חסדא הכל מודים באלמנת עיסה
שפסולה לכהונה מאן מיקל בהני תנאי רבן
שמעון בן גמליאל וקאמר כל שאתה נושא בתו אתה נושא אלמנתו
וכל שאי אתה נושא בתו אי אתה נושא אלמנתו למעוטי מאי למעוטי
אלמנת עיסה שפסולה לכהונה (א) לאפוקי מדהני תנאי דרתגן העיד רבי
יהושע ור' יהודה בן בתירא על אלמנת עיסה שכשירה (ב) לכהונה מאי מעמא
הוי ספק ספיקא וספק ספיקא לקולא: (ג) וראן בודאן מותר: (ד) אמר רב יהודה
אמר רב הלכה כרבי (א) אלעזר כי אמריתיה קמיה דשמואל אמר לי הלל
שונה עשרה יוחסים עלו מבבל וכולם מותרים לבא זה בזה ואת אמרת
הלכה כרבי (ב) אלעזר ורמי דרב אדרב ורמי דשמואל אדשמואל דאיתמר
(ג) ארוסה שיעבירה רב אמר הולד ממזר ושמואל אמר הולד שתוקי רב אמר
הולד ממזר ומותר בממורת ושמואל אמר הולד שתוקי ואסור בממורת איפוך
רב אמר הולד שתוקי ושמואל אמר הולד ממזר תרתי למה לי צריכא דאי
איתמר בהא בהא קאמר רב משום דרוב כשרים אצלה אבל התם דרוב
פסולים אצלה אימא מודי לשמואל ואי איתמר בהך בהא קאמר רב משום
דאיכא למיתלה בארום אבל בהא אימא מודי לשמואל צריכא ואי בעית
אימא לעולם לא תיפוך ומאי ממזר דקאמר רב לאו מותר בממורת אלא
דאסור בבת ישראל ושמואל אמר הולד שתוקי דאסור בבת ישראל אי הכי
היינו דרב אלא מאי שתוקי שמשותקין אותו מדין כהונה פשיטא השתא מדין
ישראל משותקין ליה מדין כהונה מיבעי אלא מאי שתוקי שמשותקין אותו
מנכסי אביו פשיטא מי ידעינן אבוה מנו לא צריכא דתפס ואי בעית אימא
מאי שתוקי ברוקי שבודקים את אמו ואומרת לכשר נבעלתי נאמנת כמאן
כ"ג האמר שמואל חדא זימנא דתנן היתה מעוברת ואמרו לה מה טיבו
של עובר זה מאיש פלוני וכהן הוא ר"ג ורבי אלעזר אומרים נאמנת רבי
יהושע אומר אינה נאמנת ואמר רב יהודה אמר שמואל ילכה כרבן גמליאל לא

צריכא דאי מוהתם הוה אמינא הוה רוב כשרים אצלה אבל הכא אצלה אימא לא
צריכא תניא וכן רבי אלעזר (א) אומר בותי לא ישא כותית מאי מעמא אמר רב יוסף עשאוהו כגר לאחר
עשרה דורות דתניא גר עד עשרה דורות מותר בממורת מכאן ואילך אסור בממורת ד"ש אומרים (ב) עד
שישתקע שם עבודת כוכבים ממנו א"ל אב"י מי דמי התם גר ישן וממורת חדשה אמרי בר ישראל הוא דקא
נסיב ממורת הכא אידי ואידי כי הדדי נינהו (א) אלא כי אתא רב דימי אמר רבי אלעזר סבר לה כרבי ישמעאל
ורבי

כל שאסה נושא צנו. לכהן קאמר ולקמן מפרש: מלרי שני איכא
ביניהו. לתנא קמא כל מלרי קתם האסור בקהל קאמר ואפילו שני
ומיהו שלישי לאו מזרי קרי ליה דישראל מעליא הוא: מהן גדול
צאלמנה שמיניו שמחללה צביאחו כדילפינן לה לקמן (דף עז.) מלל
יחללש' שני חיילין צבשמע מלל' כתיב
לא יחל אחד לה ואחד לזרעה ופוסל
את (א) אשה צביאחו: אף כל כו'.
ומלרי שני צביאחו בעבירה הוי:
גר עמוני ומואבי איכא ביניהו.
לרבי יוסי פוסל דהא יש מזרעו
שהוא פסול שהזכרים אסורים איסור
עולם ולרבי שמעון הואיל ובתו
שכרה דעמוני ולא עמונית אלמנתו
נמי כשרה: מה קאן גדול צאלמנה
שזרעו ממנה פסול. חלל: אלמנה
עיסה. בכמות (דף טז.) מפרש
אלמנת ספק חלל שהיתה מעוברת
בספקות בעלה היה ספק והיא צאה
מכחו דהויא לה ספק ספיקא:
למעוטי אלמנת עיסה. דהואיל דאי
אתה נושא בתו שמה חלל היה ותנן
(לקמן ע.) בת חלל זכר פסולה מן
הכהונה לעולם אי אתה נושא אלמנתו:
ספק ספיקא. (א) בעלה היה ספק והיא
צאה מכחו להיפסל: הלל שונה.
משנה אחת צבזיימא עשרה יוחסין
כו' וכל האסורין שבהם מותרין לבא
זה בזה: ארוסה שיעבירה. ואין ידוע
אם מחרוס אם מאיש אחר: הולד
שמוקי. שמה מחרוס וכשר שמה
מחרס ופסול: ורב אמר הולד
ממזר. ודאי דלמרינן מרובא דעלמא
הוא והכל פסולין אללה אלמא לרב
ספק כודאי משוי ליה כנתא קמא
לומר ספיקון בודאן מותר: דאי
איסורי צאה. גבי שמוקי דמתניתין
הבא מן הפנויה: צהוה קאמר רב.
הלכה כרבי אלעזר דאסור בממורת
משום דרובא הוי כשרים אללה והא
לאסור צבת ישראל משום דשמוקי
הוא: מדין כהונה. אם היה הארוס
כהן: מי ידעינן אבוה מנו. דניפוק
נכסי משאר ירושי של הארוס וימינ' ^א
להאי: דספיים. נכסי הארוס משמת
ואמר רבי היה ואשמעינן שמואל
דנפקין להו מיניה: הכי גרסינן
תניא וכן רבי אלעזר אומר כו':
עשאוהו כגר לאחר עשרה דורות.
לפי שנתיישו צישראל ונראין צישראל
ואסור צפסולת לקהל שמה אימרו
ישראל נשא פסולה: הסס. גבי
גר וממורת: גר ישן. והרואה
אינו מכירו לפנים (ב) דסבור שהוא
ישראל הבא מישראלית: והממורת
חדשה. כלומר ידועה וניכרת
לממורת: אמרי ישראל נסיב ממורת.
הרואה אומר ישראל נושא ממורת:
אידי ואידי כהדי הוא. (א) ואי גריס
ישנים הס המחזיקין את זה
בכשרות מחזיקין גם את זו בכשרות:

(א) בימות סני. (ב) ג' א"ו סס
וה"א. (ג) בכמ"ה ולפוקין.
(ד) בכמות ד' כדיות פסק
בתרא מ"ג. (ה) בכמ"ה
טוף בפסקא: ר' אלעזר
אומר. (ו) יבמות לו. (ז) ג'יל
אלעזר. (ח) ג'יל אלעזר.
(ט) יבמות סט. (י) כמות
יג. טו. לשל ע"ה. (יא) בכמ"ה
וכן היה רבי אלעזר אומר.
דבריו כלפינו אלעזר.
אלמנה הרש"ל מניה דל"ל
אלעזר. ועיין במספ"ס
לעיל עד ע"ה צבזיימא.
(ל) מספסוף דקדושין פ"ה
ה"ב. (מ) בכמ"ה: כיון
ששתקע שם גיחו ממנו.
ו"ש"ל. לתא. דבריו שם
ע"ז וניחא. אמנם בתה"ד
מקיים הגירסא דכתי'
דקולא. (נ) "אלה" מ"ט.
(ס) אמנם עיין בשל"ל.
(סא) ע"י רש"ל ורשב"ג
נדה סט. (ע) ויקרא
כא. טו. ועיי' תמורה
ה ע"ה. (פ) בדבריו: כיון
הרש"ל. (צ) בדבריו סבור.
והרש"ל מניה אסור.
גדס יבמות. הוא ה"א.
את וכו'. (ק) ויקרא
כב. י"ב. (קא) וכו'.
(קב) ע"י רש"ל אלעזר.
(קג) ויקרא. (קד) ויקרא.
(קה) ויקרא. (קו) ויקרא.
(קז) ויקרא. (קח) ויקרא.
(קט) ויקרא. (קי) ויקרא.
(קי) ויקרא. (קיב) ויקרא.
(קיג) ויקרא. (קיד) ויקרא.
(קטו) ויקרא. (קטז) ויקרא.
(קטז) ויקרא. (קטז) ויקרא.
(קטז) ויקרא. (קטז) ויקרא.

מצרי שני. פסול חרשו
כשר. לתיק כיון דהוא
פסול פסולה צביאה לר'
יוסי לא פסיל. מצרי אדומי
שני, ציחון בעבירה דכתיב
(דברים כג) שלישי אלף שני
(ביבמות טו). גר עמוני.
הוא ובן וכן בנו עד
סוף העולם פסולין. אל
בנו שכרה. דקיימת לן
עמוני ולא עמונית. לר'
יוסי דתני טעמא ככל
שזרעו פסול. הואיל ויש
מזרעו פסול. וכן ורבי
שמעון דתני טעמא כבחו
לא פסול (שם). אלמנת
עיסה. עיסה לשון ספק.
אלמנת עיסה היא צאה
מכח ספק חלל שנטמע
בה ספק חלל. כגון ספק
בעל אמי האשון לה
גם ספק קרוב לו ספק
קרוב לה ומת ונמלח או
ספק גריסה ספק אלמנה
ונראה כהן והולד ממנה
כו' זה ספק חלל. והעד
ר' יהושע על אלמנתו של
זו שהיא כשרה (כתובות
ד.). ארוסה שיעבירה
רב אמר הולד ממזר.
ודאי דבתר רובא דעלמא
עדן ליה ומחישא אמריתא
הוי (ביבמות טו).

מוסף רש"י

מזרעו פסול. וכן ורבי
שמעון דתני טעמא כבחו
לא פסול (שם). אלמנת
עיסה. עיסה לשון ספק.
אלמנת עיסה היא צאה
מכח ספק חלל שנטמע
בה ספק חלל. כגון ספק
בעל אמי האשון לה
גם ספק קרוב לו ספק
קרוב לה ומת ונמלח או
ספק גריסה ספק אלמנה
ונראה כהן והולד ממנה
כו' זה ספק חלל. והעד
ר' יהושע על אלמנתו של
זו שהיא כשרה (כתובות
ד.). ארוסה שיעבירה
רב אמר הולד ממזר.
ודאי דבתר רובא דעלמא
עדן ליה ומחישא אמריתא
הוי (ביבמות טו).

מוסף רש"י

מזרעו פסול. וכן ורבי
שמעון דתני טעמא כבחו
לא פסול (שם). אלמנת
עיסה. עיסה לשון ספק.
אלמנת עיסה היא צאה
מכח ספק חלל שנטמע
בה ספק חלל. כגון ספק
בעל אמי האשון לה
גם ספק קרוב לו ספק
קרוב לה ומת ונמלח או
ספק גריסה ספק אלמנה
ונראה כהן והולד ממנה
כו' זה ספק חלל. והעד
ר' יהושע על אלמנתו של
זו שהיא כשרה (כתובות
ד.). ארוסה שיעבירה
רב אמר הולד ממזר.
ודאי דבתר רובא דעלמא
עדן ליה ומחישא אמריתא
הוי (ביבמות טו).